

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtá-bélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyitór soronként 30 kr.
többesziros hirdetésnél kedvezmények nyújtatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentellen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

Az ezredéves ünnepélyek.

A millenáris ünnepélyek városunkban május 9-én az iskolák ünnepeivel vették kezdetüket.

Már korán reggel nemzeti színű kokárdás és szalagos muzsafiak lepték el az utcákat s gyülekeztek az iskolák udvarán.

Az ünnepély délelőtt a rom. kath. gimnázium tágas tornatermében folyt le, hová az előzőleg megtartott templomi isteni tisztelet után, a gimnázium ifjúsága az összes tanárok vezetése alatt összegyűlt.

Mahalecsik Bónó igazgató-tanár általános figyelem között elmondott megnyitó beszéde után a „Hymnus” lelkesítő hangjai szólaltak meg, mit a gimnáziumi tanulók gyermekkara igen szépen adott elő. Majd Kölln Gyula tanár hazafias költeménye következett, mit dialogokban négy növendék szavalt csinosan. Ezután Révész Cyril tartotta meg érdekes felolvasását, a magyar nemzet történetéből idézve föl nagy tetteket s nagy történelmi alakokat. Záradékként a „Szózat”-ot énekelték.

Délután 2 órakor a színház helyiségében az állami elemi iskola ünnepélye tartott meg, a színház nézőterét és színpadot is szorongásig megtöltő nagy közönség előtt.

Zobel Lipót kir. tanácsos, iskolagondnoksági elnök nyitotta meg az ünnepélyt, alkalmi beszédével, melynek elhangzása után a „Hymnuszt” énekelték el az apró, nemzeti szín szalagos muzsafiak, gyönyörű összhangzatos előadásban. Ennek végeztével Bogdán István igazgató-tanító tartotta a magyar nemzet történetéből a gyermekek értelemvilágához mért, de a hallgatóság által is teljes méltánnyal hallgatott felolvasást. A felolvasás után még több szavalt következett s az ünnepélyt itt is a „Szózat” gyönyörű harmonikus akkordjai zárták be.

Május 10-én már korán reggel ágyudörgés hirdette, hogy felvirradt a nagy nap, Magyarország ezeréves fennállásának örömnépe.

Az egész város nemzeti színű zászlókkal volt feldisztve, az utcákon zenekarok hazafias darabokat játszva, jártak felszáll.

A hatóságok, kir. járásbíró és testületek ünnepi díszben, nemzeti szín kokárdával s szalagokkal díszítve ünnepélyes menetben vonultak reggel 8 órakor a gkath. templomba, hol Barbolovics Alimp püspöki helyettes közönséges, szokásos vasárnapi isteni tiszteletet tartott. Millenni-umról, Magyarország ezredéves fennállásáról egyetlen szóval sem volt említés se téve. A magyar nemzeti zászló is teljesen hiányzott.

Innen 9 órakor a ref. templomba ment a közönség, de már oly nagyra növekedve, hogy a hatóságok és testületek is alig-alig fértek be a templomba, a közönség nagy része pedig künn a templom előtti téren foglalt állást. Gáspár István ref. lelkész mondott igen szép imát, melynek jámbussai még azoknak is kellemesen hangzottak, a kik soha hírét sem hallották a verstanak. Majd az ezer éves létet méltató, kiválóan sikerült hazafias szónoklatot mondott. Az emelkedett hazafias beszéd oly hatást tett, hogy alig tudta magát a közönség megtartani, hogy a szent falak között a szónokot meg ne éljenze.

A lassanként kivonuló közönség egyenesen a rom. kath. templomba vonult, hol már csaknem minden hely el volt foglalva, úgy hogy alig lehetett a hivatalos személyeknek és testületeknek helyet szorítani.

A rendes mise végezte után, melyet fényes segédlet mellett Trusza Lajos esperes-plebános tartott, ugyanaz háláadó imát mondott Magyarország ezer éves

állami fennállásáért. Az ünnepélyességet nagyban emelte Tamko Bella k. a. szép éneke.

A kath. templomból kijövet a nagy közönség a színház bejáratára fel tolongott, hol a városi képviselőtestület díszközgyűlése volt megtartandó.

A színház nézőterén elkülönített helyiség volt fenntartva a városi képviselőtagjai számára, kik az ugynevezett nemzetiségiek kivételével, teljes számban jelentek meg.

Gencsy Sándor polgármester díszmagyarba öltözve jelent meg s a képviselő és az egész nézőteret és tágas színpadot is zsufolásig megtöltő óriási közönség éljenze között következő hazafias lelkesedéstől emelkedett beszéddel nyitotta meg a közgyűlést:

„Tisztelt képviselő urak!

Magyarország, a magyar nemzet ünnepeit, emlékünnepeit a mult ezredévek, küszöbén a jövő ezredének, melyben király és a nemzet hazafiúi őszinte meleg érzelemben egybeforrva, hirdeti hajdani vitézségünket, képességünket, alkotmányunkhoz meleg ragaszkodásunkat, különösen e haza földje iránt, mely magyar — lángoló szeretetünket.

Nagy és magaslatos tehát nekünk ezredéves multunk jelen ünnepe.

Sz.-Somlyó város és polgárai megragadták az alkalmat kifejezést adni — szerény viszonyaikhoz mérten — teljes őszinte örömnépe a magyar haza ezen magaslatos ünnepén, hiszen őseinknek is része volt a honfoglalás küzdelmei, e drága föld védelme és megtartásában, mely földrészünk állami történetében egyetlen, páratlan.

A honfoglalás után, midőn szent István első királyunk a keresztyénség behozatalával hazánk alkotmányát és az ország közigazgatását szervezte, mely 950 éven át csaknem az első alkotásában állott fent, sok megrázkódtatás érte, de azon maroknyi 40 ezer nemes és utódai, kikre az ország alkotmányos vezetése és megvédése volt bízva, a hazafias katolikus papság, azt követőleg 350 éven át a protestáns elemmel és a kiváltságos városok tartották meg a magyar államot, mivel ezen kiváltságos osztályok minden tagja élete árán is ragaszkodott ezen drága földhöz, küzdött a „tatár” dúlás, szenvedett a „török” járom alatt s bár sokszor pártviszályok gyengítették belétét és békéjét; de ha a megsemmisülés örvénye szélén állott a nemzet, annak minden fia hősiesség elszántság és kitartó vakmerőséggel egyesült a haza megmentésére s ha az országot a pusztító ellenségtől megtisztította, el nem bízakodva, mindig visszavonult a törvény és alkotmány védbástyái mögé. Ez, és fejedelmek iránti törhetlen hűség, szívósa, kitaratása a meghódolt és beköltözött nemzetiségük iránti loyaltása, lovagiassága és különösen lángoló hazaszeretete, fennállását mindig s ha az Isten is úgy akarja, örökre biztosította.

A második ezredév előképe és állam belétele változott ugyan, mivel az anyagi és szellemi téren fejlődés, a hűbéri és feudális viszonyok megszűntével az 1848. évi törvények alapján hazánk minden polgára egyenlő és önálló jog és cselekvési kört nyert, — mely minden irányban a modern haladásnak alapját vetette meg.

Letűnt tehát a daliás leventék korszaka, azt a munka és szabad eszmék diadala váltotta fel. Adja az ég, hogy őseink erénye és a multak sikereiből merített erők alapján a második ezredév a magyar államot a szellemi és anyagi téren nagygyrá és hatalmassá tegye; — e haza polgárai pedig egyesüljenek a királyhoz tántoríthatlan hűség és a haza iránti szeretetben. A második ezredév szép jövője reményében nyitom meg Sz.

Somlyó város képviselőtestületének ünnepi közgyűlését és kérem, hogy a honfoglalás és honalapítás ezredik évfordulója emlékéit jegyzőkönyvileg megörökíteni méltóztassék.

Éljen a király! Éljen a magyar haza!

A polgármester beszédét a képviselő és nagy közönség zajos éljenzés között bevégezvén, Bartha Endre ügyvéd, városi képviselő tag emelkedett fel és az ünnepélyes alkalomhoz méltó szónoki, tőle megszokott hatásos előadásban és a hazafias örömtől áthatott lelkesedéssel mondotta el következő beszédét:

„Tekintetes polgármester ur!

Tisztelt képviselő urak!

Mikor ma Szilágy-Somlyó, e történelmileg nevezetes város képviselőtestülete, hazafias buzgóssággal egybegyűlt, hogy az elnöklő polgármester által már jelzett nagy nemzeti ünnepünk, Magyarország ezredéves fennállásának örömeiben, e város nemes közönségével együtt részt vegyen, — vajha eltálálhatjuk-e azt a hangot, mely ez ünnephez méltó legyen!

Hol vegyük az erőt, hol az érdemet, hol azt a minden felül álló magasztos lelkesedést, melylyel a méltó ünneplők sorába léphetünk?

Hol lelhetnők ezeket másutt, mint a tisztító tüzekből fakadó öröklött hazaszeretetünk, s fajunk a magyar nemzetnek, Magyarországnak dicső történelmében.

Hogy a magyar megérte az ezredévet mint egységes nemzet s mint önálló egységes állam, s hogy mint életerős törzs megiffodva néz szembe egy új ezredév küzdelmei, s hiszük győzelmeivel, ennek okait az öröklött ősi vérben s hazánk, ősök alkotta történelmében kell keresnünk, mert az ősi vérell beszivtunk; történelmünk minden lapjáról pedig csak azt tanuljuk: hogy kell szeretni a hazát!

Mert mi a történelmünk tanulsága? Mi jellemezte ezredév alatt a magyart?

Vitézség, bátorság.

Nagylelkűség.

Józan ész.

Vallásosság.

Királya és alkotmánya iránti hűség.

A haza és szabadságszeretet minden előtt!

Ime az ősök által adott legfőbb emberi erények példái!

Ezelőtt ezer és egy néhány évvel a messze Ázsiából egy maroknyi elszánt, hadra termett hősi nép, alig több száz-ezernél utra kél egy új hazát keresni, miről apáik, mint rokon avarok és hunok örökről regéltek, s évekig tartó folytonos titáni harcok közt diadalmasan vonulnak be e haza szent földére, azt elfoglalják, a legyőzötteket nagylelkűleg magukhoz ölelik, nyelvöket, szokásaikat érintetlenül hagyják; a szomszéd népeknek rettentő hadaikkal félelmet és tiszteletet parancsolnak, s hogy hatalmukat önmaguk ellen is biztosítsák, — maguknak törvényt szabnak.

Már a honfoglaláskor megvetik dicső alkotmányunk alapjait, s azt vérökkel pecsételik meg, jelölésül maradandó példájául annak, hogy a magyar alkotmányunk addig kell sértetlenül fennállania, míg egy csepp magyar vér lesz ezen a földön.

Árpádot, Álmos fiát, a honalapító vezért győzelmes paizsaikra emelve elhatározták:

— Hogy míg életök tart nekik és utódaiknak mindig Álmos nemzetségéből lesz a fejedelmök.

— Bármit szerezzenek is munkájokkal, abból senkit ki ne zárjanak.

— Azok, kik szabad akarattal megválasztották uralmuk Álmost, sem őket, sem utódaikat a vezér tanácsából ki ne zárasanak.

— Ha valaki utódaik közül hűtlen

lenne a vezér személye iránt és viszályt támasztana a vezér és rokonai között, vére ontassék, mint az ő verők folyt.

— Ha valaki Álmos, vagy utódai közül az eskü pontjait megszegi, mindenkorra átok alatt legyen.

E vérszerződés fényes bizonyossága annak, hogy őseink vitézsége bölcsességgel párosult. Már e pontokban megállapítja a nemzet a monarchicus állam formát nemzetséghez kötött de szabad választási joggal, s míg egyfelől fejedelmének hatalmát, másfelől a nemzet jogainak biztosítékait is felöleli, s az alkotmányos parlamenti képviselői rendszer alapkövet leteszi.

Őseink bölcsességének szintoly kiváló bizonyosságul szolgál a keresztény vallás felvétele, s ezzel az európai miveltebb népcsaládokhoz való szoros csatlakozása. E szent vallás culturalis és magasztos erkölcsi elveiben oly erő forrásaihoz jutott, melyek segítségével az állam alkotás nehéz munkáját befejezhette s koronás királyát az összes európai fejedelmekkel elismertette; míg másfelől a kereszténység a magyar nemzetben legbátrabb és legelszántabb védelmezőjét lelve fel, mert századokon keresztül a magyar nemzet volt az európai keresztény civilizáció védbástyája a keleti pogány barbarizmus ellen.

A magyar vérell szerezte hazáját s azt vérell kellett megtartania!

Meg kellett küzdenie a gyászos belviszályokkal, s küzdenie kellett szakadatlanul ezernyi küllelenségeivel.

Ha visszatekintünk arra a három századra, melyben Árpád házbéli nemzeti királyaink s az ezt követő két századra, melyben a vegyes házból származó királyaink uralkodtak s ha visszatekintünk az újabb kor történetére, a jelenleg is uralkodó habsburg dinasztia alatt, mennyi fényes emlék, mennyi dicsőség, mennyi öröm ragyog le reánk, de mennyi gyász és megpróbáltatásról is kell beszámolnunk!

E három korszakban háromszor állott a nemzet a megsemmisülés szélén, a három megásott sir a Mohi pusztá, Mohács és Világos nevét viseli, de a nemzet e sirokba nem lett eltemetve, a nemzet feltámadott!

Az emberiséget mindig nagy eszmék hevítették, de igen sokszor kicsiny emberek vezették.

Az isteni gondviselés a magyar nemzetet azzal áldotta meg, hogy mindig meg voltak a maga nagy emberei, s ha feltűnik előttünk Árpád a honalapító, István és László királyaink nemes alakja, kiket a hálás utókor szentekké avatott fel, ha feltűnik előttünk III-ik Béla, Nagy Lajos, Hollós Mátyás s annak a felséges és méltó utódnak fényes alakja, ki mint legelső magyar ember, mint az alkotmányos uralkodók mintaképe, mint Magyarország koronás királya, nemzetünkkel, velünk most együtt ünnepel, s kinek jogára alatt egy még szebbnek ígérkező ezredévnek nézhetünk elébe, nem dobban-e fel a büszkeségtől és az örömtől minden magyar ember szíve?

Avagy ha a magyarnak ősi intézményeit, alkotmányát, szabadságát valahányszor veszély fenyegette, a titáni hősök ezreivel nem találkozunk-e mindenütt és mindenkor s vajjon hőseinket és vértanúinkat képesek volnánk e mind felsorolni?

Avagy a hadverő Hunyadiak, Kinizsi, Zrínyiek, Báthoriak, Bethlenek, Bocskai, Tököli, Rákócziak, avagy a magyar Demosthénészek: Szécsenyi, Kossuth, Petőfi, Deák nevét eljelelhetnők-e?

Dicső nemzeti multnak dicső ünnepeit üli a magyar, a mely előtt — bennünket hálás tiszteletre kötelezve — kalapot emel az egész világ, s ha e nagy napon tisztelt képviselő urak, a mi most szerény

mert annyi vihart látott, de nagy történelmi hagyományokkal bíró városunk ezredéves multjára visszatekintünk, annak sorában kicsinyben nemzetünk történelme ismétlődik.

Látta-e föld a magyar honfoglalás előtt a gót császárok fényét és hatalmát, s magához ragadta azoknak kincseit, hogy az eljövendő jogos örökösöknek visszaadja.

A hogy magyar lépett e földre e város a szabadság fészke lett. Mint a Báthoriak öröke egyik végvára volt nemzeti törekvéseinknek azokban a borzasztó harcokban, melyeket a magyarnak a kicsiny Erdély szabad földéről kiindulva a török és német ellen egyszerre kellett létérdekéért megvívnia. Nevéhez sok dicső emlék fűződik. E város adta Báthori István személyében Erdélynek legkiválóbb fejedelmét s Lengyelországnak legdicsőbb királyát, s ezzel a két szabadságszerető nemzet testvériségét megpecsételte s a hálás Lengyelország visszaadta őt nekünk Bém tábornokban, szabadságharcunk egyik dicső vezérében, ki e városban vette át az erdélyi hadak fővezényletét, s innen kiindulva vezette azt diadalról, diadalra!

Tisztelt képviselő urak! Letűnt, de soha el nem múló dicsőség emlékeit üli ma a nemzet, s ünnepeljük vele együtt mi is. Ez ünnep zárkóve a multnak s biztos záloga a jövőnek!

A mai nappal egy új ezredév hajnalát köszöntjük, fogadjuk fel, mint őseink ezeltől ezer évvel tették, hogy ott leszünk a békés munkánál, ott leszünk a harcban ha kell, de nemzetünk, királyunk, alkotmányunk és jogaink, hazánk és szabadságunk mellett utolsó leheletünkig kitartunk!

Eljen a király! Eljen sok ezredévet a magyar!

Szünni nem akaró éljenzés zudult fel a szónoklat befejező szavaira s ezzel az ünneplő közgyűlés tárgysorozata kimerítve lévén, miután az elnök a határozatot, miszerint a magyar nemzet és Magyarország fennállásának ezer éves emlékeztetése jegyzőkönyvi megörökítése és Bartha Andre beszédének szóról-szóra jegyzőkönyvbe vezetése határozatilag kimondva lett, kimondotta s a gyűlés jegyzőkönyve nyomban felolvassa és hitelesítve lett s a polgármester a tárgysorozaton kívül felemlítette, hogy a Báthory vár fenntartására a krasznamegyei takarékpénztár és a sz.-somlyói izr. nőegylet, előbbi 200 frt, utóbbi 100 frt adományoztak a millenniumi ünnep emlékeztetére, a diszgyűlés befejeztetett s a képviselő és a nagyszámú hallgatóság szétoszlott.

Az ünnepély sorrendje úgy volt megállapítva, hogy az izraelita templomban tizenkét órákor fog az ünnepélyes isteni tisztelet megtartatni. Azonban mint értesültünk, az országos rabbigyűlés úgy határozott, hogy mindenütt pontban tíz órákor tartassék meg az isteni tisztelet. Így aztán, mire a városi közgyűlésnek vége lett, az izraelita templomban a ceremóniát már teljesen be is végezték. Sajnos, hogy ez intézkedés előbb nem jöhetett köztudomásra, mert Rozenbaum Mózes főrabbi hazafias szép beszédét igazán érdemes lett volna meghallgatni. A sz.-somlyói orthodox izr. templomban ezen millenáris ünnep alkalmával hallatszott első ízben magyar nyelvű szónoklat.

Délután 1 órákor a színház nézőtere már a legpontosabban felterített asztaloknak adott helyet, melyek körül városi képviselők és városi polgárok mintegy 150-en gyűltek egybe társas ebédre.

A második fogásnál Gencsy Sándor polgármester dicsőségesen uralkodó első Ferencz József királyunkért és Királyné ő felségéért üritett poharat, mely tőszót a fennállva meghallgató közönség lelkes éljenzése zárt be. Azután Mahalszik Bónó gimn. igazgató-tanár a magyar nemzetért s az előrend második millenniumért, Hegedüs Sándor rendőrkapitány br. Bánffy Dezső miniszterelnökért, Gáspár István ref. lelkész a polgárok közötti egyetértésért, Bartha Andre ügyvéd br. Wesselényi Miklós főispánért, mint a nagy elődök méltó utódjáért, Révész Cyril a földbirtokosokért, mint a magyar nemzet fenntartóiért, Bideskuthy György Zobel Lipót kir. tanácsosért, mint takarékpénztári igazgatóért mondtak pohárköszöntöket.

A társaság, mely Liger Lajos városi vendéglős ételei és italaival teljesen meg lehetett elégedve, csak 4 óráig maradhatott együtt, mert helyet kellett adni a színeseknek, kik az esteli millenniumi előadásához készültek s haza kellett menni, hogy a kivilágításhoz a kellő intézkedések el ne készenek.

Többen azonban teljesen betartották a programot és kimentek a kerek Puposra megtekinteni a millenniumi fákat.

A millennium emlékére ugyanis a Pupos oldalra — mely Gencsy Sándor polgármester ernyedetlen buzgólkodása következtében az 1893. és 1894-ik év folyamán különböző faju fenyőfakkal be lett ültetve s ma már szép reményekkel biztató fenyvesligetet ígér — nagy M. alakba száz darab tölgyfa lett el ültetve. Ezen fák melyek kivétel nélkül mind meg is fogamzottak, ha majd megnőnek, a város belsejéből nagy M. alaknak tisztán kivehetők lesznek s a millennium ünneplését a késő utókor előtt is emlékeztetessé teendik.

Egész nap nemzetiszín szalagos ünneplő közönség hullámozott az utcákon, s este felé mind jobban-jobban belepte a köztereket.

Hét óra után az önkéntes tűzoltók Czech Károly főparancsnok vezetése alatt teljes díszben vonultak ki ujonnan festett botlámpáikkal. Az alig néhány hét óta szervezett tűzoltózenekar lelkesítő zenéje mellett járták be a már ezer meg ezer lámpa és gyertyafénnyel kivilágított város főbb utcáit és téreit, kísérve óriás közönség által.

A mind nagyobbra nőtt közönség a Bem-téren a szentháromság szobra körül gyülekezett össze, hol magas, színes oszlopon Magyarország címere, fölötté lsínosan elhelyezett égő mécsesekkel volt fölálítva. Előtte szőnyegekkel bevont emelvény, melyhez az ünneplő közönség sűrű tömegén alig tudott keresztül hatolni Gáspár István ref. pap, hogy az emelvényről elmondja egyikét azon hazafias lelkesedés tüztől égő szónoklatainak a melyek a nyomdafesték alatt is szépek, lelkesítők ugyan, de már csak halvány utánzatai azoknak, mint mikor azokat az ő csengő hangján közvetlenül haljuk.

Gáspár István beszéde után, melyet eget rázó éljenzések kísértek, a közönség még nem oszlott szét, hanem egy része a színházba ment, hol özv. Veszprémi Jenőné társulata a millennium alkalmából díszelőadást rendezett, előadva Győző Lajosnak egy alkalmi prológját és Tóth Kálmán „Dobó Katica“ című ismert történeti vigjátékát. A közönség más része pedig a gyönyörűen kivilágított utcákat járta be kisebb-nagyobb csapatokban. Impozáns látványt nyújtott a piaci sorboltok feletti temérdek lámpafény. Igen csinosan volt a városháza, gőzfürdő, állami iskola, adóhivatal, kaszinó és számos magánépület kivilágítva. A Schmidl és Ungár cserkéreg telepe is megkapón volt kivilágítva.

Feltűnést keltett, hogy a románok az egész ünnepléstől tüntetőleg távol tartották magukat. Sem köz-, sem magán épületeiken sem zászlót ki nem tűztek, sem ablakaikat ki nem világították.

A háromszínű magyar zászlók tornyokon, köz- és magánépületeken még ma is ott lengenek s hirdetik, hogy a magyar nemzet, melynek annyian és oly sokszor megásták már a sirját, él és elég erőt érez magában arra, hogy a második ezredévet is megünnepelhesse.

Városi közgyűlés.

Szilágy-Somlyó város képviselőtestülete folyó évi május hó 16-án d. e. 10 órákor a városháza tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart.

Tárgysorozat.

1) Intézkedés a választás alá eső képviselők választási névjegyzéke összeállítása iránt.

2) A városi kisdodova ügyben a közigazgatási bizottság értesítése a vallás és közoktatási miniszterium 11.260—1896. sz. a. 2-od foku határozatáról.

3) Szilágyvármegye törvényhatósági bizottságának f. évi 258. sz. a. határozata Jolbej József v. aljegyző állásabani véglegesítése tárgyában.

4) Szilágy-Somlyó város 1896. évi pótköltségvetése a millenniumi költségek fedezésére.

5) Polgármester előterjesztése a vármegyeház-telek vételi és bérleti ügyében.

6) Ugyanannak előterjesztése a város által építkezésre és beruházásokra felveendő kölcsön ügyében.

7) Az óvoda felügyelőbizottság kérelme alkalmas ovoda helyiségről gondoskodás iránt.

8) Ugyanannak jelentése óvónőnek 36 frt lakbér megállapítása és folyóvá tétele iránt.

9) Ugyanannak jelentése az óvónő failletménye kiadatása iránt.

10) A krasznamegyei takarékpénztár egyesület átirata a „Báthory“ féle vár restaurálására felajánlott 200 frtos adományáról.

11) Az izraelita nőegylet 3—896. sz.

a. átirata a „Báthory“ féle vár műemlékei restaurálása költségeire följánlott 100 frt adományáról.

12) Bizottsági jelentés a város pénztárai megvizsgálásáról.

13) Pöcze Dániel kérelme boltbér tartozásának elengedése iránt.

14) Kálló Gyula és Goldglancz Jónás sz.-somlyói lakosok kérelme az alsó-vadkertben levő s még ki nem adott terület bérbeadása iránt.

Az ezredév Krasznán.

— Az összes népiskolák ünnepélye május 9-én. —
Hálaadó isteni tisztelet május 10-én. —

Mint halk moraj futott végig a szép Magyar hazán e hó 9-én a himnus és szózat, mely mindig erősbülve, végül harsogva zugta-bugta a gyermekek tiszta ajaka: „Isten áldd meg a magyart!”

Néma áhitattal hallgattuk a szent zsolozsmát; vérünk pezsgésbe jött, sziveinket eddig nem érzett áhitattal vegyes lelkesedés szállotta meg.

Csak e szent, magasztos percekben tudom egész valójában felfogni s hálalt szívvvel leborulni a jóságos Isten előtt, hogy magyarnak születtem.

Magyarnak! Hah, mint duzzad szüm, midőn e sorokat írom. Magyarnak, kinek ősei ép úgy kitűntek az igaz vitézségben, mint Isten, király és hazaszeretben! Reánk néznek az öreg föld összes lakói, irigy szemmel, vagy néma bámulattal, hogy a Kárpátok alján van egy vitéz nép, mely itt létének ezredéves emlékét üli: s e nép a magyar!

Hazám reményei, a jövő ezredévi támaszai, a gyermekek e hó 9-én rótták le kegyeletüket a nemzet Geniusza, a jóságos Isten előtt.

Reggel a gyermekek saját felekezeti templomaikba mentek, hogy ott kezdjék a hálaadást, kinek kezében van az erő és hatalom.

A tulajdonképeni iskolai ünnepély 9 órákor kezdődött.

A program 21 pontból állott. Ének, költemény, történelmi események, elbeszélések váltogatták egymást. Minden iskola növendéke képviselve volt.

A megnyitó beszédet tiszt. Eszes Béla román. kath. plebános tartotta lelkes igaz hazafias érzéstől áthatott beszédét lelkesen megéltjezték.

Majd a gyermekek váltották fel egymást.

Közben Zoványi Lajos ig. tanító olvasta fel a nemzet történetének kimagaslóbb mozzanatait.

A gyermekek szépen lelkesen szavalták, vagy mondták el édes magyar hazánk ezredéves nevezetességeit.

Szemünkbe könny gyűlt, szívünkben a lelkesedés tört ki.

Végül Petroka Aurél gör. kath. lelkész tartotta meg záró beszédét. Beszélt mindenről, beszélt a hazáról, — de most hallgassunk, csak egyről nem a magyar hazáról. A gyermekek nemzeti színű szalagokkal, kokárdákkal, vállszallagokkal voltak ékesítve.

* * *

Már 9-én lobogó díszit öltött Kraszna, az iskolák ünnepélyére, de egyttal jelezve, hogy holnap nagy nemzeti ünnep leend.

Május 10-ike országos ünnep! A harangok zugása, az arcok ünnepélyes kifejezése mutatta, hogy ma ünnepelünk.

A hálaadó isteni tisztelet sorrendjét, a gör. kath. templomba kezdtük.

Az összes hivatalok, testületek, egyesületek nemzeti színű lobogók alatt vonultak fel. Úgy néztek ki, mint egy győztes hadsereg, elől a vezér, a járás főszolgabírája, Nagy Domokos díszmagyarban. Azt mondják, a mennyiben én nem értettem s értem az oláh nyelvet, hogy a gör. kath. lelkész ur igen szép beszédet mondott a királyról.

A menet innen az ev. ref. templomba ment. A templomban ember ember hátán, siri csendben csendült fel a dalárok ajakán: „Isten áldd meg a magyart!”

Az ének elhangzása után nt. Bakcsy Sándor lelkész ur mondott egy minden ízében hazafias beszédet.

Majd a dalárok énekeltek egy egyházi dalt s végül felcsendült a „Hazának rendületlenül!”

Az impozáns menet a templomból a rom. kath. egyházba vonult. A szent mise, hála istenitisztelet alatt itt is a dalárok emelték az áhitat fényét.

Evangelium után tiszt. Eszes Béla lépett a szószékre, hogy elmondja szép, honfiai lelkesedéstől emelkedett beszédét. Érdemes volna, hogy a két lelkész

beszédét közöljem, de lapunk szük tere azt nem engedi.

Ezzel az ünnepély egyházi része véget ért.

De nem, mivel a rom. kath. templomból a küldöttségek egy része arról értesült, hogy az izr. templomban is van isteni tisztelet, a mi az izr. hitközség részéről elég figyelmetlenség volt, hogy irásban nem közölte azokkal, kiket illet, s így könnyen félre magyarázásra adhattott volna tápot, — oda vonult.

Az imaház zöld galyakkal volt díszítve. Imádkoztak a honért, királyért. Csak egyre kérem izr. polgártársaimat, hogy a 31-iki ünnepélyen egy dallamot hagyjanak el, mert azt, azt hiszem, hogy ők is tudják, hogy az a magyar ember fülének fölötte kellemetlen. Isten kegyelmébe védte hazánkat az első ezredévben, az ő kegyelmébe vetett bizalommal lépünk a második évezredbe!

A mi külső fényes ünnepünk május 31-én leend. Szívesen üdvözlünk mindenkit körünkben. A programot jövő számunkban adjuk.

Kraszna, 1896. május 11.

Busmagyar.

Színház.

Csütörtökön, (Május 7-én), Három Kázmér, Beöthy László eredeti énekes bohózata került színre közepes számú közönség előtt. Az előadás egy pár új műkedvelő szerepeltetésével akart nagyobb látogatottságra szert tenni, de biz az nagyon gyengén sikerült. Kriemer, Nagyfalusi Julia, Tisztaai és Latabárné ez estén is kitűnően játszottak.

Pénteken, (május 8-án) zónaelőadásban a „Falurasszat“ Tóth Ede örökbeeső énekes népszínművét adták, ismét műkedvelők közreműködésével, kevés számú közönség előtt. A műkedvelők közreműködése most sem vált be és egy olyan jó társulatnak, mint özv. Veszpréminé, egyáltalában nincs szüksége arra, hogy műkedvelők szereplését hívja segítségül. Okosabb annál a darabot helyesen megválasztani s azt adni elő, amit teljesen betanulnak. Az előadás nem tartozott a legsikerültebbek közé.

Sombaton, (május 9-én), zsufolásig telt ház előtt a „Bányamester“ West és Held 3 felvonásos operettejét, — zenéjét írta: Zeller — adták. Egyike volt a társulat legsikerültebb előadásainak. Ugy a zenekar, melynek kitűnő elsőhegedűsét és fuvolistáját ez alkalommal említés nélkül hagyni vastag hálátlanság lenne, mint az összes énekesek kiváló precizitással oldották meg feladatukat. Nógrádi (Roderik herceg) és B. Szőlőssy Ilona (Fichtenau grófkisasszony) gyönyörű kettőst meg kellett ismételniük. A darabban előforduló tercett és quartettek is legkitűnően sikerültek. Maga a darab meséje nem sokat ér, de azért Tisztaai (bányaigazgató), Latabárné (felesége), Kovács Ilka (csipkeverő leány), szerepeiben az énekrészeket kívül is megnyerték a közönség tetszését.

Vasárnap (május 10-én), a millennium alkalmából Dobó Katica, Tóth Kálmán énekes történeti vigjátéka került színre, mit Győző Lajos alkalmi prológja előzött meg. Ez egyttal a társulat utolsó bucsuelőadása is volt, mert másnap már utnak indultak Losonezra, hol a nyári színi évadot tölteni fogják. A bucsuelőadással a társulat meg lehetett elégedve, mert olyan telt ház volt, hogy nagyon sokan vízatértek, mivel jegyet már nem kaphattak. De a közönség nem a legnagyobb megelégedettséggel távozott a színházból, mivel az egész előadáson meglátszott, hogy nem voltak reál jól elkészülve. A prológban nagy viaszatetést szült Árpád rendkívül ócskaszerű kosztümirozása, melyhez kisebb-nagyobb arányban járultak a többiek. Dobó Katiczában Krémer kitűnően alakította Ballassát s szép szavallatával magával ragadta a közönséget. A Hymnust igen szép összhangban énekeltek el, de annál gyarlóbb volt a többi dalok előadása. Tisztaai (Homonnai), Nagyfalussy Julia (Dobó Katica), most is megállták helyeiket, maga az összelőadás azonban éppen nem sorozható a legsikerültebbek közé. Úgy tudjuk, hogy a társulat összes vissza fog hozzáuk jönni. Hát igen szívesen látjuk, mert ilyen jó társulat régóta nem volt városunkban, csak aztán hozzák el ám magukkal egész ruhatárukat és díszleteiket is, mert ezek nélkül a legművészeibb előadás is igen sokat veszít hatásából.

Különfélék.

— Kiténtetés. Báró Bánffy Dezső miniszterelnököt, választókerületünk országgyűlési képviselőjét, Ő felsége a király a Lipótrénd nagykeresztjével tüntette ki.

— **A vármegye disz-közgyűlése.** Szilágy-vármegye köztörvéayhatósága május hó 12-ikén tartotta meg Zilahon, hadadi báró Wesselényi Miklós főispán elnöklete alatt millenniumi disz-közgyűlést, nagy számú bizottsági tagok és nagy érdeklődő hallgató közönség jelenlétében. A disz-közgyűlést, melyen a főispán, alispán s a bizottsági tagok közül is többen diszmagyarban jelentek meg, főispánunk ritka szép hazafias megnyitó beszéddel nyitotta meg, melyben a magyar nemzetet nyugvó oroszlánhoz hasonlítva, azt kérdezi, hogy ki venné rossz néven, ha a nyugvó oroszlán a testén alkalmatlankodó férgek eltaposásával nem foglalkozik. Szikszay Lajos kir. tanácsos alispán hosszas ünnepi beszédét, mely hazánk s vármegyénk ezredéves multjáról rendszeres történelmi tanulmányul tekinthető, dr. Veress Sándor első aljegyző olvasta fel. Ugy a főispán, mint az alispán beszédeit riadó éljen fogadta. Végül nagy figyelem és általános érdeklődés között mondta el dr. Petri Mór tanfelügyelő szintén történelmi tanulmányokat tartalmazó hazafias beszédét, melyben főispánunk báró Wesselényi Miklósnak s nagynevű elődeinek érdemei kiválóképpen felsorolva voltak. A közgyűlés elhatározta, hogy mindhárom beszédet a közgyűlés jegyzőkönyvében megőrökíti, a vármegye levéltárában pergamenre írva megörökíti, s végül kinyomatva a vármegyebizotts. tagjainak, a községek és városok levéltárainak is megküldi. Közgyűlés után a kaszinó helyiségben rendezett közebédre sokan összegyűltek s az ezredéves ünnepély folytatásául igen szépen sikerült áldomást csaptak.

— **Eljegyzés.** A j t a i Endre szilágyvármegyei főpénztári ellenőr e hó 2-ik napján jegyezte el Zilahon Száva Terikét, Zeitler Károly pénzügyigazgató sógor-nőjét.

— **Meghívó.** A magyar nemzet megalapítása ezredik évfordulójának megünneplése alkalmából a sz-somlyai Polgári Olvasókör folyó 1896. évi május hó 17-én, vasárnap, Szilágy-Somlyón, a városi színház helyiségében hangversenyyel egybekötött tánmulatságot rendez. Műsor: 1) Hymnus. Előadja az ünnepélyre összeállított vegyeskar. 2) Rossini: Semiramis. Nyitány. Zongorán négykézre játsszák Ruszka Margit és Veverán Erzsike kisasszonyok. 3) Nyizsnyay: Mohácsi koldus. Történelmi románc. Énekl: Makkay József. Harmoniumon kíséri Mike István, cimbalmon Schöffer Leo. 4) Magyar dalegyveleg. Hegedün előadja: Donogány János cimbalmon kíséri Schöffer Leo. 5) Szavulat. Tartja: Szentkirályi Albert. 6) Chopin. F. F.: Bolero. Zongorán játssza: Brém Elza kisasszony. 7) Nédalok. Előadja az énekkar.

— **A vármegye banderális diszlobogója,** melyet Szilágy-vármegye hólgyközönségének áldozatkésztsége hozott létre, a napokban érkezett meg Budapestről s a pazar kiállításával általános tetszést keltett. A lobogó nehéz, buzavirág-kék brokát-selyemből készült, gazdag arany szegélyvel, arany-rojtozással és két aranybojtall. Egyik felén a vármegye, másik felén az ország címere van, igen szép domboru selyem himzésben. A szalag vörös moiré-selyem, e fölirattal: „A honfoglalás ezredik éve emlékére — Szilágyvármegye hólgyközönsége.“ Rudja nemzeti színre van festve, aranyozott lándzsája egyik felére a vármegye, másik felére pedig az ország címere van gravírozva. A lobogó a vármegye 12-diki ünneplő közgyűlésen volt először nyilvánosan látható; június 8-dikán pedig alatta vonul ki a vármegyei banderium ő Felsege elé.

— **Zóna** a szilágysági vasutakon. A szilágysági helyiérdekű vasutakra május elsejére volt kilátásba helyezve a mérsékeltebb vitel-díjszabályzat érvénybe lépése. Ezen új árszabályzat, mely ugyan a régi árszabályzatnál édes kevéssel olcsóbb, a hivatalos „Utmutató“-ban már benn is foglaltatik, a gyakorlatban azonban maradt a régi árszabály. Kérdjük a szilágysági helyiérdekű vasutak igazgató-ságától, hogy kinek a hanyagsága az, hogy ezen új árszabály a gyakorlatban nincsen alkalmazva? Áttól félnek talán, hogy ha olcsóbb lesz az utazás, nem férnek el majd az utasok, avagy talán akkorra akarják az árszállítást halasztani, mikor az ezredéves országos kiállításnak vége lesz?

— **Vármegyénket** az ezredéves kiállítás megnyitásán Kovácsi Miklós, Kiss Lajos és Kovács István bizottsági tagok képviselték.

— **Ki lesz választó?** Országgyűlési képviselőválasztások alkalmával sok emberrel megessik, hogy mikor szavazati jogát az urnánál érvényesíteni akarná, akkor tűnik ki, hogy neve a választók névsorában benn nem foglaltatik. Már pedig bárminő vagyonnal birjon is valaki, szavazati jogot a törvény csak annak ad, akinek neve a választók névjegyzékében

benne van. **A képviselőválasztók névsora** minden évben csak egy bizonyos határidőben szokott kiigazittatni s ha valaki, akinek neve ezen névsorból tévedésből, vagy bárminő okból is kimaradt, s kiigazítás ellen kellő időben reklamációval nem él, azon egy évre választói jogosultságát föltétlenül elveszíti. Ezért érdekében áll mindenkinek, hogy utána járjon idejében, hogy neve bennfoglaltatik-e a választók névsorában, mert esetleg késői felszólalás már eredményre nem vezetne. Városunkban a képviselőválasztók névsorának kiigazítása az 1897-ik évben történt képviselőválasztásra érvénnyel, folyó hó 30-ik napján, a város házánál délelőtt 8 órai megkedéssel fog megtörténni. Felhívjuk városunk polgárait, hogy a kiigazítást teljesítő bizottság előtt megjelenjen s neveiknek a névjegyzékbe bevételeiről meggyőződést szerezni tartsák hazafias kötelességüknek.

— **Műkedvelői előadást** tartott Krasznán f. hó 3-ikán az ottani önképző zene-kör. Gabányinak Az „Apósok“ c. háromfelvonásos vigjátékát adták elő; szereplők voltak: Lengyel Hermína, Miron Rebi, Miron Berta, Lázár Helén, Sarkady Gyula, dr. Steiner Mór, Benke Károly, Beteg Márton, Lengyel Ákos, Madarász Imre és Nagy Sándor A tapsvihart, mely az előadást minden felvonás után követte, a szereplők teljesen megérdemelték. A tiszta jövedelem 60 frt volt, melynek felerésze a zenekörnek marad, felerésze a krasznai millenniumi ünnep költségeire fog fordítatni.

— **Martir-palantok.** A helybeli r. k. gimnázium két oláh tanulója az ezredéves ünnepély alkalmával szétoztott emlékéremet és nemzeti színű kokárdát elégette. Mikor e miatt a hazafias szellemű tanári kar által kérdőre vonattak, azzal védekeztek, hogy nem is védekeztek, mert ők „románok“ s a jelvényeket szándékosan égették el. A martir-palantok consilium abundit kaptak s már az intézet falait el is hagyták. Nagyon helyes, hogy innen eltávoztak, de nem helyes, hogy bizonyítványaikat kikapták. Az ilyen gyermekkorukban megromlott s megbomlott kólýkókat az ország minden iskolájából kikellene rekeszteni. Ha nem tetszik nekik Magyarország, menjenek Romániába. Vajjon a dicsekvő román szomszédok is ilyen enyhén bánnának el a magyar fiukkal hasonló ténykedések után. Bizony kételkedünk.

— **Ördögkuton** f. hó 10-én a gk. templomban millennáris isteni tisztelet tartatott, kol a helybeli papon kívül a felső-kékesnyárlói pap is segédkezett. Ezen ünnepélyre meg volt hiva az előjáróság is. Minthogy a ref. pap Vármezőn tartott hasonló ünnepélyt, az előjáróság az összes magyarságot elvitte a gk. templomba, hol fényes ornátusban a papok befejezték az ünnepélyt. Ez mind rendjén volt s elismeréssel adózunk a gk. lelkész urnak, csak egyet a programmból kifelejtett: s ez nem egyéb, mint az, hogy a népet elfeledte felvilágosítani arról, hogy ez a rendkívüli fényes ünnepély miért is történt?

— **Szilágy-Csehbén** az állami iskola által impozáns módon ünnepeltetett meg e hó 9-én a millenniumi ünnepély. Reggel 8 órakor az összes tanítványok élükön a tanítói testület és iskolaszéki bizottsági tagokkal, nagyszámú diszes közönséggel a református s onnan a katolikus templomba hálaadó isteni tiszteletre vonultak, számtalan zászlóval s a leánykák nagyrésze tetszetős magyar ruhában s valamennyien nemzeti színű vállszalaggal díszítve, sorakoztak párosával. 10 órakor kezdődött az iskola udvarán felállított tágas és izlésesen ékített sátorban a program, melynek első száma a Hymnus volt, melyet a növendékek énekeltek, sikerült összhangban. A 16 program pont leszerelése után, melyet helyszüke miatt nem közhölhetünk, dr. Bartha Lajos ügyvéd, iskolaszéki elnök lelkesítően szolt a gyerekekhez és köszönetét fejezte ki a tanító karnak az ünnepély rendezése körül való buzgalmaért szünni nem akaró éljénzés között. Végül a „Szózatot“ énekeltek kítóro lelkesedéssel gyermekek és felnőttek együtt. Minthogy délután az idő nem kedvezett az erdei kirándulásra, a helység főbb utcáit járta be lobogók alatt, zenekísérettel a lelkesülő apró magyarság, a tanítókkal élükön. Mig új-ból vissza tértek az iskola udvarára, a hol tánc és játéokra oszt a jövő nemzedéke, mozgalmal vidám képet nyujtva. Több család szíveségéből meguzsonáztatták őket és befejezésül az impozáns ünnepélyhez méltóan a „nagyok“ is táncra kerekedtek, egy fesztelen kedves estét teremtvé. E hó 10-én egész Szilágy-Csehbén ünnepi mezbe öltözött. A házak lobogókkal díszítve tündököltek s a nép ünnepi köntösbe öltözve vonult a templomokba.

A református templomban 9 órakor kezdődött az isteni tisztelet, a hol a hivatalok, egyesületek testületileg jelentek meg, impozánsul hódolva a nagyemlékü ünnepélynek. A földmives dalegylet énekkara adott elő alkalmi dalokat és Benkő Albert ref. lelkész eszmegazdag beszédének lelkes magvát hinté a szöszékről. Onnan a kath. templomba vonultak, a hol szintén isteni tisztelet tartatván, Serly Béla lelkész tömör eszméjü beszédet mondott, s majd orgona kísérettel Teodorovics Mariska csengő hangján több egyházi dalokat énekelt. Mig az izr. imaházban Klein Salamon kerületi főrabbi ezuttal először hangoztatott magyar szót az orthodox zsinagógában. Az összes templomok és magán épületek zöld galyakkal, virágokkal s nemzeti színű lobogókkal voltak feldíszítve.

— **A kémeri államilag segélyezett közs. népiskola** előjárósága szép és megható ünnepélyt rendezett f. hó 9-én a vezetése alatt álló iskolák növendékei részére a millennium alkalmából. Reggel 9 órakor zászlókkal, nemzeti színű szalagokkal, kokárdákkal és virágfüzerekkel díszítve vonult fel a község 3 különböző pontján elhelyezett tantermek növendékserege az ev. ref. templomba, hol már akkor ezernyi ember szorongva tölté meg a tágas templomot, várva az isteni tisztelet megkezdését, melyet helybeli lelkész Vincze Odón tartott meg, megható és buzgó imákban kérve Isten további segedelmét, nemzet, haza és királyra, valamint a haza reményére, a jövőndő nemzedékre. Templomozás után körmenet következett zene-szóval, a helybeli földmives tüzoltók vezetése alatt, akik ez alkalommal igazi fegyellemmel, derekasan viselték magukat. 10 órakor kezdődött a fiu iskola helyiségében az ifjusági ünnepély, mely minden tekintetben sikerültnek mondható, ugy a tanítók felolvasása, mint a növendékek éneke és szavaltatában. A szépen feldíszített iskola helyiségéből a templom-kertbe vonult az ifju sereg, hol pompás borjupörkölt, puha fehér cipő és friss süteménnyel vendégeltettek meg. Délután a kis erdőn majális tartatott, melyen vidám mulatozás közt részt vett a község aprajagya, — honnan az esteli órákban egy szép nap feledhetetlen emlékeivel gadtárgitva térek haza kicsinyek és nagyok egyaránt.

— **Az ezredéves kiállítás** mintegy 290 épületei közt tagadhatatlanul a legoriginálisabb a Mauthner Ödön budapesti magkereskedő pavilonja. Ez olyan eredeti, a minőt semmiféle világkiállításon még nem láttunk. Látni kell azt a sajátágos vadregényes külsejű épületet, mely vakolat helyett egész összeállításban fakéreggel van borítva. A közeledő már száz lépésről a diszes benyillókret remek tökéletességi virágainak kellemes illatárja fogadja, de csak közelebb észleli, hogy az ebben a pavillonban és folyton tolongó néparadattól vajmi nehéz a pavilonba bejutni. Bann a pavillonban látjuk a szakavatott rendező kéz művét; magvak kristályüveg tartókba rendezve s minden honyhakerti és virágmag-fajta mellett ragyogó színekben festett természetü ábráját, majd üvegszekrényekbe helyezett frappáns hűségű, természetes nagyságu termények modelljeit. A páratlan tökéletességi és tisztaságu gazdasági magvak egyetemben a természetben csoportosított növényekkel, valamint az ezen pavillonban kiállított ritkább magvak nyujteménye méltó tanulmány tárgyai a gazdának, kertésznek és a természet kedvelőjének egyaránt

— **Nem remélt szerencse** Rövid pár nap előtt még Heintze Károly a magyar osztály-sorsjáték fő-elárusítójának felhívása, hogy február 5-től 8-ig megtartott huzás alkalmával a 20.000 koronát nyert sorsjegy tulajdonosa a nyeremény fevétele végett jelentkezzék, eredménytelen volt. Végre e hó 3-án hódmező-vásárhelyi K. P. a fenti irodában bemutatta 20471. számú sorsjegyet és a 20000 koronányi esinost összeget felvette. Nagy örömmel sietett a polgármesteri hivatalba, a hol a fővárosi szegényeknek 100 koronát és az árvaleányok számára pedig 20 koronát tett le. Az osztálysorsjáték igazgatósága közli velünk, hogy a huzás tartama alatt május 12—28-ig hivatalos napi-jegyzéket fog kibocsátani és azokat az összes budapesti és vidéki elárusítóknak az érdekeltek számára, betekintés végett megküldi. Miután a főhuzás 17. napig tart, ezen berendezés által alkalma lesz a közönségnek nyertes sorsjegyet az elárusítónál egy még a szerencse-kerekében levő számért kicserélhetni és ily módon részesülhet még azon nagy esélyekben, melyeket a millenniumi kiállítás milliós sorsjátéka nyujt.

— **Henneberg-selyem** csakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik — fekete, fehér, és színeseket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázottakat, damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintá-

zatban) s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: HENNEBERG G. (cs. k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Irodalom.

— „Azezredéves Magyarország és a millenniumi kiállítás“ című díszmü 9. füzeté Horvátországot tárgyalja 16 remek kivitelü művészi reprodukciókban mutatja be Horvátország nevezetesebb vidékeit, építkezéseit, műemeleiket és népviseletét. Hogy ez ország mily gazdag természeti kincsekben, és hogy ezt még mily kevesen ismerik, azt e füzetből látjuk és valóban a mű igazgatósága kitünő szolgálatot tett, midőn ennek megismertetésére egy külön füzetet adott közre. mondhatjuk, hogy ritkán találunk meg az idegen folyóiratok képei között ily finom kivitelü művészi illusztrációkat, ily tökéletes ízléssel összeválogatott képeket. Egyik legszebb képe a Plitvica-patak vizesése, mely 78 méter magasból tör le a mélybe, fenséges ámulatra készítve a szemlélt, továbbá a flumei Tersato vár, melynek erkélyeiről tündéri látvány nyulik a flumei öbölre. A füzet többi képei a következők: Zágráb, A m. kir. államvasutak új pályaudvara, a zágrábi színház, a Jelacic-tér, a felsésváros és a központi temető, Zágráb környéke, a plitvicai tavak, Varasdi, a varasdi „Ferenc-József-tér“, horvát népviselet, horvát-iparcarnok, művészeti pavillon, ivócarnok és erdészeti pavillon. Kapható minden budapesti és vidéki könyvkereskedésben; megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, Teréz-körút 38. félémelet (Kunosi Vilmos és fia műintézetében). „Az ezeréves Magyarország és a millenniumi kiállítás“ egyes füzetekinek ára 40 kr., tehát az egész, 12 füzetből álló díszmü csak 4 frt 80 krba kerül.

— A „Kert“ A kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap, május 1-sei száma következő tartalommal jelent meg. Konyhakertészet. Mauthner Ödön: A cichória mint salátanövény. B.: Jo hónaposretek. — Gyümölcsészet. Angyal Dezső: Grafensteini alma. Ósápay Lajos: A fügefa tenyésztése. Bornemisza Zoltán: A gyümölcsfák szaporító szerveiről. — Diszkertészet. Ilsemann Keresztély: A legszebb Spiraeák. Herczog János: Mamillaria gracilis és a színek összeállítása a szövénygyepekben. Molnár Sándor: A ficus ojtás. Gillemot Vilmos: Tapasztalatok a rózsza tenyésztés terén. Novothny: A pálmák átültetéséhez. — Gész- és eszközleltár Szivattyus öntöző kanna — Rovartan. Wagner János: Az almamoly. — Tárcsa. A spárga történetéhez. — Közelről és távolról. Mezriczky Elekne—Szalay Alix: A virágos ablak. — Faiskola Fuchs Emil: Mocsár tölgy homokos talajban. — Hírek. — Millenniumi ügyek. — Apró szakközlemények. — Május havi teendők. — Szerkesztői üzenetek. — Színes műmellékletek. — Farnetszetek

— A z 1848—49-iki Magyar Szabadságharc Története“ című nagyszabású munkából most jelent meg az 58-ik füzet, a melyben Gracza György Bem tábornok tavaszi hadjáratát mondja el. Igen érdekes a Nagy-Szeben bevételéről szóló rész. A munka terjedelme dacára nem veszt sem érdekes-ségből, sem irányának szépségéből. A legújabb füzet épp oly élénken van megírva, mint az első. Az illusztrációk mindvégig szintén jelesek.

— A Szalai-Baróthy „magyar nemzet története“-nek ép most, a millenniumi ünnepségek második napján megjelent a 37-ik füzet a Lampel R. féle Wodianer F. és fiaí cs. és kir. udv. könyvkereskedése és könyvkiadóhivatalában Budapestben. E füzetben tovább tart átdolgozó szerzőnek az élénk füzetben élénk tárt visszapiállansása az Anjon kori magyar köz és belviszonyokra, markáns vonásokban szemlét tartván az ország akkori pénz és adóügyei, a királyi jövedelmek fölött.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓTULAJDONOS:

BÖLÖNI SÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Köszénkátrányt

legjobb minőségben,
zsindely- és deszká-
tetők behuzására,

mely által azok tartósága kétszeresre hosszabb, továbbá **culá-pok**, melyek a földbe ásatnak, **kerítések s gazdasági eszközök befestésére**, hordókban á 50, egész 250 súlytartalommal, továbbá saját gyártmányu

COAKSOT

(pírszén) **kovácsok és lakatosok** részére ajánlja jutányos ár mellett:

a légszeszgyár igazgatósága
8—10 DEBRECENBEN.

Több mint 50 év óta
sikerrel használtatik!

Az
ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az
Eszéki Salvator-Szappan.

Valódi minőségben csakis
mint eddig, ezentul is
ESZÉKEN, felsőváros
DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban
készül és megrendelhető. 7-16

Szeplőket
és
májfoltokat
valamint az összes
bőrtisztítálatansá-
gokat
biztosan eltávolít

1 tégely valódi Spitzer kenőcs . . . 35 kr.
1 üveg valódi Spitzer mosdóvíz . . . 40 kr.
1 darab valódi Salvator-szappan . . . 50 kr.
1 doboz valódi lyoni rizspor 3 szín-
ben . . . 50 kr. és 1 frt.
1 tégely képszapta . . . 60 kr.

FIGYELMEZTETÉS!
Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg
beiktatott védjeggyel el vannak látva és ké-
retik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki
kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

1719—1896. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

Horváth Bertalan hidvégi lakos végrehajtónak Béres Gligor, Béres Vonucz és Béres György hidvégi lakosok úgyis mint özv. Béres Nuczne sz. Béres Todora, Béres Marjuca és Béres Vaszalika örökössei, továbbá Béres Todora férj. Kriszte Simonné dohi lakos, mint örökös és Lukátsffy Odön ügyvéd ügygondnok által képviselt ismeretlen örökösök végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében bírói árverés 90 frt tőke, ennek 1894. évi július 21-től járó 5% kamatai, 62 frt 40 kr. perbeli, 6 frt 85 kr. végrehajtási, 9 frt 20 kr. árveréskérsi s a többi költségek erejéig ezennel elrendeltetik, határidejűl 1896. június hó 30-ik napja délelőtt 9 órai megkezdéssel, a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Hidvég községhez tartozó kitért, az árverési feltételek pedig a következőkben állapítatnak meg.

1) A mikor is elárvereltetik szükség-
esetére a kikiáltási áron alul is, a végrehaj-
tást szenvedőknek a hidvégi 47. sz. tjkvben
1 sz. alatt foglalt 10. hrsz. számú ingatlan-

beli épület tulajdoni és telekhasznélvezeti
joga 390 frt kikiáltási árban.

2. Árverelni szándékozók kivétel nélkül
tartoznak, a kikiáltási ár tiszszáztóljárt, kész-
pénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a
bírósi kikiáltott kezéhez bánatpénzül előre
letenni, avagy annak előzetes letétbe helye-
zéséről nyert elismervényt átadni.

I. Legtöbbet ígérő köteles a vételár
felét a leütéstől egy, másik felét, melybe a
bánatpénz is beszámítandó volt újabb egy
hónap alatt mindenkori 5% kamattal a
sz.-somlyói kir. adó, mint letétbirtoknál a
3945—881. I. M. sz. letétkezelési szabály-
rendelet szerinti eljárással befizetni.

Az árverési feltételek és árverési hirdet-
mény ezen kir. bíróság tkvi hatóságánál és
Hidvég községhez tartozó a hivatalos órák
alatt megtekinthetők.

Kir. járásbírói hatóság mint tkvi hatóság.
Sz.-Somlyón, 1896. évi április hó 19-én.
DONOVÁK SÁNDOR,
kir. albiró.

FEHÉR A. ADOLF

bőr és cipő-felsőrészek
gyári raktára
nagyban és kicsinyben

BUDAPEST,
VIII., kerepesi-ut 49.
Nagy raktár mindennemű

bőrök,
cipész kellékek
és saját készítményű
cipő-felsőrészekből.

Nagy képes árjegyzékem most jelent
meg, melyet kívánatra bérmentve küldök,
egyszersmind mindazon, a kiállítás alkalmá-
val feljövendő cipész- és csizmadia-mes-
ter uraknak ajánlom bőrraktáromat meg-
tekintésre.

Megrendelések postán és vasuton csakis
utánvét mellett azonnal eszközölhetnek.
6—10

1176—896. tkv. szám.

Árverési hirdetmény.

A tasnádi kir. járásbírói hatóság, mint tkvi
hatóság által közhírré tétetik, miszerint
a m. kir. államkincstár végrehajtónak K. Szabó Ferencz és neje Uzonyi Klára
végrehajtást szenvedők ellen 27 frt 55 kr.
tőke, ennek 6% kamata, 10 frt 05 kr. költség
behajtása céljából, a pelei 49. sz. tjkvben
73. hrsz. a. foglalt ingatlanra s az ehhez
tartozó 304. sz. tjkvbeli közös erdő, legelő

illetményre 315 frt kikiáltási ár mellett
végrehajtási árverés rendeltetvén el, árverési
határidejűl 1896. évi június hó 2-ik
napjának d. e. 9 órája Pele községhez tar-
tozó kitért, mely alkalommal az árverés
alá vett ingatlanok becsáron alól is eladat-
nak. Venni szándékozók kötelesek bánat-
pénzül a kikiáltási ár 10%-át a kikiáltott
kezéhez készpénzben, vagy óvadékképes
allamkötvényekben lefizetni.

A vételár 3 részletben 15—15 napi
időközökben az árverés napjától járó 5%
kamataival együtt a tasnádi kir. adóhivatal-
hoz lesz fizetendő, a bánatpénz az utolsó
részletbe lesz betudandó. A jóváhagyott

árverési feltételek többi része ezen tkvi ha-
tóságnál, és Pele községhez tartozó megtekin-
thetők. Az árveréskérsi költségek 6 frt 50
krban állapítatnak meg.

Végrehajtató utasítatnak Moni Gyula
t. főügyész útján, hogy az árverési hirdet-
ményt szabályszerűleg tétesse közzé és az
azt tartalmazó hírlappéldányt mutassa be.

Az árverés fogadására jelen hir-
detmény kifüggesztésétől számított 30 nap
eltelte után fog bírói végrehajtó kiküldetni.

A kir. járásbírói hatóság mint telekkönyvi
hatóság, Tasnádon, 1896. évi március 16-án.

ELŐD, kir. albiró.

3 arany, 15
ezüst érem
12 dísz- és
elismérő
okmány

Kwizda Ferencz János

K w i z d a - f é l e
Restitutionsfluid

es. és k. kiv. szabadalmazott mosóvíz lovaknak. Egy palackkal frt
1.40 o. é. több mint 30 év óta udv. istállóban, valamint katonai és
polgári nagyobb istállóban is, használatban; nagyobb erőfeszítések előtt
és után erősítésül; továbbá ficamodások, rándulások, az inak merevsége s
más ily alkalmaknál; képesíti a lovat kiváló teljesítményekre idomi-
tásnál.

osztrák-magyar cs. és
k. udv. szállító

Tessék a fennebbi
védjegyre ügyelni
s a védelmi határo-
zottan kifejezni:
Kwizda-féle
Restitutions-
fluid.

Fő letét:

kerül. gyógyszertár Korneuburgban.

Védjegy.

roman kir. udv. szál-
lító.

Kapható a
gyógyszertár-
okban és
drogistikáknál

Clayton & Shuttleworth
mérőgépészeti gépgyárak Budapest Váci-körút
63. sz.
által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplő-gépek készletek
cséplőgépek, tisztító-rosták, kom-
kolyozók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

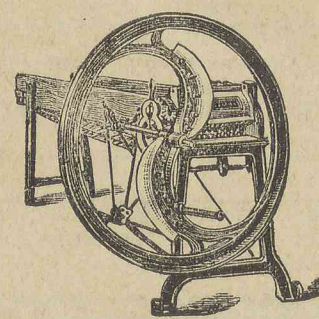

"COLUMBIA" legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répavá-
gók, daráló, őrlő malmok.

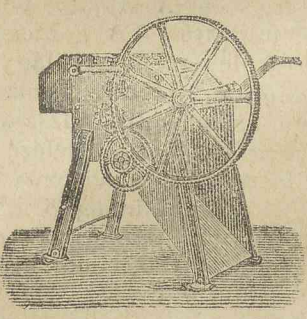
2 és 3 vasúti
Egyetemes acél-ekék
és minden egyéb
gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékét kiadatra ingyen és bérmentve küldetnek.

POSNER ÁBRAHÁM

első szilágysági vas- és ércöntőde, gépjavitó, rézmű- és ekegyáros
SZILÁGY-SOMLYÓN.

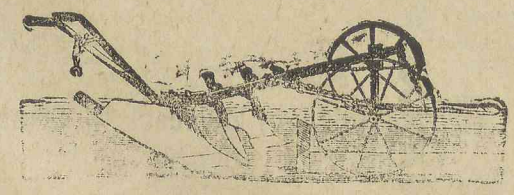

Tisztelettel értesíti a nagyérdemű gazdaközönséget, miszerint a gépszakmában képesített **ALBERT** fiát cégbe vette, mely ál-
tal a gépjavitások is olcsóbban mint bárhol, teljes szakavatottsággal eszközölhetnek.

Általok a legutányosabb árak s kedvező feltételek mellett ajánlatnak:

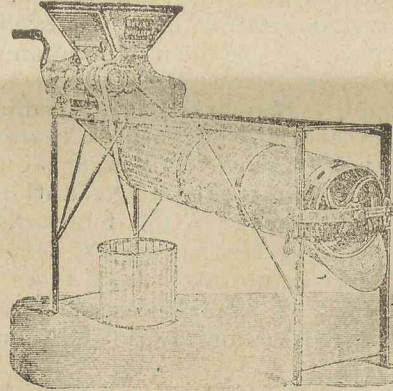
Petroleum- és gőz cséplőgarniturák minden nagyságban, továbbá jár-
gány- és kézi cséplőgépek, tisztító rosták, Trieurók, kaszáló és aratógépek,
szénagyűjtők, sorvető gépek, boronák, tengeri morzsolók, szecskavágók, répavá-
gók, daráló, őrlő malmok, olajsajtók, szénasajtók s minden gazdasági gépek.

Rendkívül olcsó árban eladók többféle teljesen kijavított **gőzcséplő-
garniturák**, lóerejű- és kézi cséplők, valamint egy alig használt amerikai
rendszerű egyetemes lóherfejtő, mely gubóz és fejt egyszerre.

Általok nagy mennyiségben gyártott s kitűnőnek bizonyult **vas ekéiket**, meg-
lepő olcsó árban árusítják, és azokat várakozásra is adják, ha egy-egy községből többen, legkevesebb
10 darabot vásárolnak s egymásért kezességet vállalnak.

Végül készítenek szeszyárakat, gőz- és kádfürdőket, ártézi kutakat, kerti és tüzi fecskendő
ket, mindennemű vizvezeteket és házi szivattyukat, malom építészethez szükséges egyes részeket s bár-
milyen géphez szükséges pótrészeket raktáron tartanak.

1-10

Nyomatott Bölöni Sándor gyorssajtóján Szilágy-Somlyón 1896.